

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

ПРИ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ОПЕРАТИВЕН ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН

БЮЛЕТИН

М А И 1992 г.

София, 1992 г.

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набрана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери от икономиката и обществения живот.

С благодарност ще приемем Вашите отзиви и препоръки в:
СЕКТОР "ЕФЕКТИВНОСТ И МАРКЕТИНГ", тел. 72-22-71 (вътр. 262, 320)
1184 София, бул. "Цариградско шосе" 66, Н И М Х.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

по същност и НАЦИОНАЛНА ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА с филиалите си в Плевен, Варна, Пловдив и Кюстендил е с предмет на дейност:

- метеорологични, агрометеорологични и хидрологични информации, данни и анализи за химическото и радиоактивно замърсяване на въздуха и водите
- краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози за проявленията на времето, и хидросферата, замърсяването на въздуха и водите
- агрометеорологични прогнози за фенологичното развитие и формиране на добиви от земеделските култури
- изследвания и активни въздействия върху градови процеси
- обезпечаване с научно-приложни изследвания, експеримент, разработки, методики и технологии на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската отбрана и други изследователски работи в областта на природните и инженерните науки.
- експертни оценки, експертизи и продукти на информатиката

ТАЗИ ОПЕРАТИВНА И ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

- повишава икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота
- спомага за взимане на оптимални управленчески решения
- способствува за намаляване на щетите и жертвите от неблагоприятни хидрометеорологични явления
- допринася за международния обмен на хидрометеорологичната информация
- участва в световния мониторинг на изменението на климата и състоянието на атмосферата и хидросферата

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА.

От 1 до 3.V страната се намираше в югозападната периферия на антициклон с център над европейската територия на Русия. Преобладаваше време с променлива облачност, по-значителна над Източна България. Духаше слаб и умерен, а по Черноморието - силен североизточен вятър. Средноденонощните температури бяха с 2-3°C по-ниски от нормалните.

През повечето дни на периода 4 - 11.V времето над страната се развиваше в рамките антициклонално барично поле. В следобедните часове главно над планините имаше значителна купеста облачност и на отделни места преваляваше слаб краткотраен дъжд. Температурите бавно се повишаваха и в края на периода бяха с 3-4° по-високи от нормалните.

От 12 до 14.V в челото на баричен гребен от северозапад над страната нахлу по-хладен и влажен въздух. Облачността се увеличи и на много места преваляваше краткотраен дъжд придружен от гръмотевици. Вятърът от северозапад се усили. Температурите чувствително се понижиха.

През периода 15 - 17.V по източната периферия на антициклон с център над Средна Европа, над страната духаше предимно умерен, а в Източна България и силен североизточен вятър. Имаше променлива облачност, по-значителна по Черноморието.

На 18 и 19.V времето над страната се определяше от циклонична кривина във височина и сравнително хладна въздушна маса. Беше облачно и на много места преваляваше дъжд, тук-там с гръмотевици. Температурите се понижиха с 5-7°C.

Периодът 20 - 22.V бе характерен с рамките антициклонално барично поле. Преобладаваше слънчево време. По-значителна облачност имаше през последните два дена в планинските райони, където преваля и прегърня. Температурите се повишиха.

През повечето дни на периода 23 - 31.V страната се намираше в циклонична област. Имаше променлива облачност, по-значителна в следобедните часове, когато преваляваше, прегърняваше и вятърът временно се усиливаше. Температурите бяха с 3-4°C по-ниски от нормалните за месеца.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА. През първите дни на май средноденонощната температура (между 9 и 14°C, на места в северозападната част на страната до 17°C) бяха около и по-ниски от нормалните. Впоследствие те бавно се повишиха и на 11.V бяха между 18 и 23°C, по Черноморието около 16°C - с 4 до 7°C по-високи от нормалните. Последва понижението на температурите и на 12.V

те бяха близки до нормалните, а от 13 до 20.V - по-ниски от тях. Най-студено през този период беше около 18.V, когато температурите бяха с 5 до 8°C по-ниски от нормалните. Около 22.V температурите бяха близки до нормалните. На 24.V температурите се понижиха значително и средноденонощните бяха между 8 и 13°C - с 5 до 10°C по ниски от нормата. До края на месеца температурите постепенно се повишиха и на 31.V те бяха близки до нормалните.

Средните месечни температури за май са между 13 и 17°C, в Сандански 17,6°C, а в планините - от 1 до 7°C, на вр.Мусала -2,2°C, т.е. с 1-2°C по-ниски от нормалните за месеца.

Най-високите температури през май (между 26 и 31°C, в планините предимно между 13 и 20°C, на вр.Ботев 7,4°C, на вр.Мусала 5,5°C) бяха измерени около 11.V, а най-ниските (между 0 и 5°C, в Севлиево -2,7°C, по Черноморието - около 7,0°C, във високите части на планините - между -7 и -2°C, на вр.Мусала -9,4°C) - предимно около 3.V.

3. **ВАЛЕЖИ.** През първата половина на май преваляванията бяха незначителни - предимно до 5-6 l/m². През втората част на месеца по-значителни превалявания имаше около 19, 24 и 30.V.

Броят на дните с валеж 1 и повече литра на квадратен метър е между 3 и 7, в припланинските и планинските райони - до 14 дни. През май най-много валеж за едно денонощие (предимно между 10 и 25 l/m², в Михайловград 40 l/m², в Пазарджик 36 l/m², във Враца и Хасково 32 l/m², в Карлово 31 l/m²) в различните станции е измерен около 13.V, 19.V или 24.V.

Сумата на валежите в Източна България и крайните югозападни райони е между 10 и 40 l/m² (между 20 и 60% от нормата). В останалата част на страната валежите (предимно между 40 и 60 l/m², в планините до 90 l/m²) са между 50 и 90% от нормата.

4. **СИЛЕН ВЯТЪР.** През май условия за усилване на вятъра до силен (14 м/с и повече) имаше на отделни места около 3, 11, 17, 24 и 27.V, но общо средната му скорост е сравнително малка.

Броят на дните със силен вятър в повечето райони е предимно 1, като в много райони през май скоростта на вятъра не достигна 14 м/с. Във високите части на планините и на н.Емине силен вятър беше регистриран в 4 до 11 дни.

5. **ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ.** Средната облачност (предимно между 3,5 и 6 десети от небосвода, в планините до 8 десети) е близка до нормата. Слънчевото греене в повечето райони беше между 190 и 250 h, а в планините - между 110 и 170 h. Ясните дни (между 2 и 8, във Варна 10, във Видин и Плевен - 11 дни) в Северна България са повече от нормата, а в останалата част

на страната - около нея. Мрачните дни (между 2 и 7, във В.Търново 9, в Бургас 11, а на вр.Мусала 21 дни) са близко до нормата.

6. **ОСОБЕНИ ЯВЛЕНИЯ.** В отделни високи полета около 3.V бяха регистрирани слани. В различни райони на страната около 12, 17, 24 и 28.V имаше гръмотевични бури, като в някои от тях вятърът се усили чувствително. През месеца в сравнително малко райони (във Видин, Пазарджик и високите части на планините) беше регистриран и град. На 13.V в Пазарджик, поради силен дъжд, придружен с град, видимостта намалю до 15 м/сек. Радиационна мъгла беше наблюдавана в Добрич на 27.V.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. **СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА.** Състоянието на повърхностния почвен слой през май бе с доста променливо овлажнение. През първата половина от месеца овлажнението бе добро до слабо, а състоянието му подходящо за обработки. През втората половина на май в западните и централните райони на страната овлажнението бе най-често добро, а около валежните дни и много добро, което затрудняваше нормалното и качествено извършване на различните обработки. В Източна България промени в овлажнението на повърхностния почвен слой почти не настъпиха и през втората половина на месеца и състоянието му бе подходящо за обработки.

Чувствителни промени се наблюдаваха и във водните запаси в почвата. Поради интензивното нарастване на есенните посеви, най-силно бе изчерпването на водните запаси при тях, особено в слоя до 20 см, а в отделни райони и до 50 см, където продуктивната влага бе от 0 до 15 мм или кубически метра вода на декар. За повечето райони на страната бяха недостатъчни водните запаси и в еднометровия почвен слой. Най-малки и крайно недостатъчни с продуктивни запаси 10-35 мм общ воден запас 45-60% от ППВ бяха крайните югозападни райони, Северното и Централно Черноморие и крайдунавските райони на Северозападна и Централна България. Сравнително добри 75-115 мм и 75-90% бяха запасите в припланинската част от Северна България и Софийското поле. В останалите райони запасите бяха 35-75 мм и 60-75%, които също не задоволяваха нарастващите изисквания на есенниците (вж приложена карта).

Водните запаси в площите на пролетните култури за повечето райони на страната бяха добри и много добри. Само в отделни места, главно в Източна България бе наблюдавано повърхностно просъхване в слоя до 10 см, което за-

трудняваше поникването и началното развитие на топлолюбивите пролетни култури.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ. Агронетеорологичните условия през май бяха променливи. През първото десетдневие на месеца, когато температурите бяха около нормалните, се активизира развитието на всички земеделски култури. Ограничаващ фактор през този период бяха водните запаси в почвата. Засушаването затрудняваше нормалното поникване и развитие главно на пролетните култури. Падналите валежи през втората половина от месеца отстранява вредното влияние на ранното пролетно засушаване в повечето райони на страната, но по-нажките валежи в Източна България бяха причина то да се запази до края на месеца. В тези райони затруднение изпитваха и есенните посеви.

Нормалните топлинни условия през второто и третото десетдневие, продължиха да поддържат формирането се закъснение при земеделските култури. Въпреки променливите темпове на развитие, есенниците постепенно изкласиха, включително и в по-високите полета на страната и започна масовият цъфтек и наливането на зърното. Само като изключение при най-ранните посеви, главно в южните райони бе наблюдавано и начало на млечна зрелост (вж приложената карта). Общото състояние на есенните посеви в повечето случаи бе добро и много добро.

Повечето от пролетниците поникнаха. През последните дни на май в преобладаващите случаи слънчогледа бе във фаза трети-четвърти чифт листа, царевичката трети-пети лист, захарното цвекло в трети-пети истински лист, а късно топлолюбивите пролетни култури (памук, фасул, бостан и др.) бяха в различни етапи на поникване и формиране на първите листа. Хладното време забави развитието и на поролетните култури, но закъснението е все още преодолимо.

Развитието на трайните насаждения протичаше сравнително нормално.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ. По-подходящи условия за работа на полет имаше през първата половина на май. Продължи и приключи сеитбата на всички пролетни култури, както и разсаждането на зеленчуковия и титинев разсад на полето. Превалязванията в западните и централни райони през втората половина от месеца затрудняваха нормалното провеждане на междуредовите обработки, коситбата на лещерната и тревните смески. Същото се отнася и особено за растително-защитните мероприятия.

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

Анализът на данните за замърсяването на атмосферата през месец май в пункта на НИМХ, разположен в квартал "Младост-1" показва:

Среднодневните концентрации на серен двуокис през всички дни, с изключение на 20 май, са по-ниски от многогодишната месечна норма (ММН) и средноденонощната предельно допустима концентрация (ПДК).

Съдържанието на азотен двуокис е относително ниско през третата седмица от месеца, когато концентрациите са под ММН и средноденонощната ПДК. За останалите дни от периода е характерно увеличение на среднодневните концентрации в края навсяка седмица като на 7 и 13 май наблюдаваните стойности надвишават ММН и средноденонощната ПДК (повече от 1.5 пъти).

Концентрациите на сероводород надвишават ПДК на 8 и 19 май, но през целия период остават по-ниски от ММН.

Среднодневното съдържание на фенол е по-ниско от ММН през целия период и надвишава ПДК на 4, 6, 15, 18 и 19 май.

Атмосферната радиоактивност през изтеклия месец показва отчетлива тенденция към понижаване, което говори за стабилизиране на вариациите в нивото на тропопазулата. Регистрирани са два случая на еднократно повишено радионуклидно съдържание в приземния въздух, а именно на 18.V в Пловдив и на 26.V - в Плевен, причината за които не е изяснена. Те не съответствуват на оповестена ядрена авария и вероятно се дължат на случайни флукутации.

Таблица 1

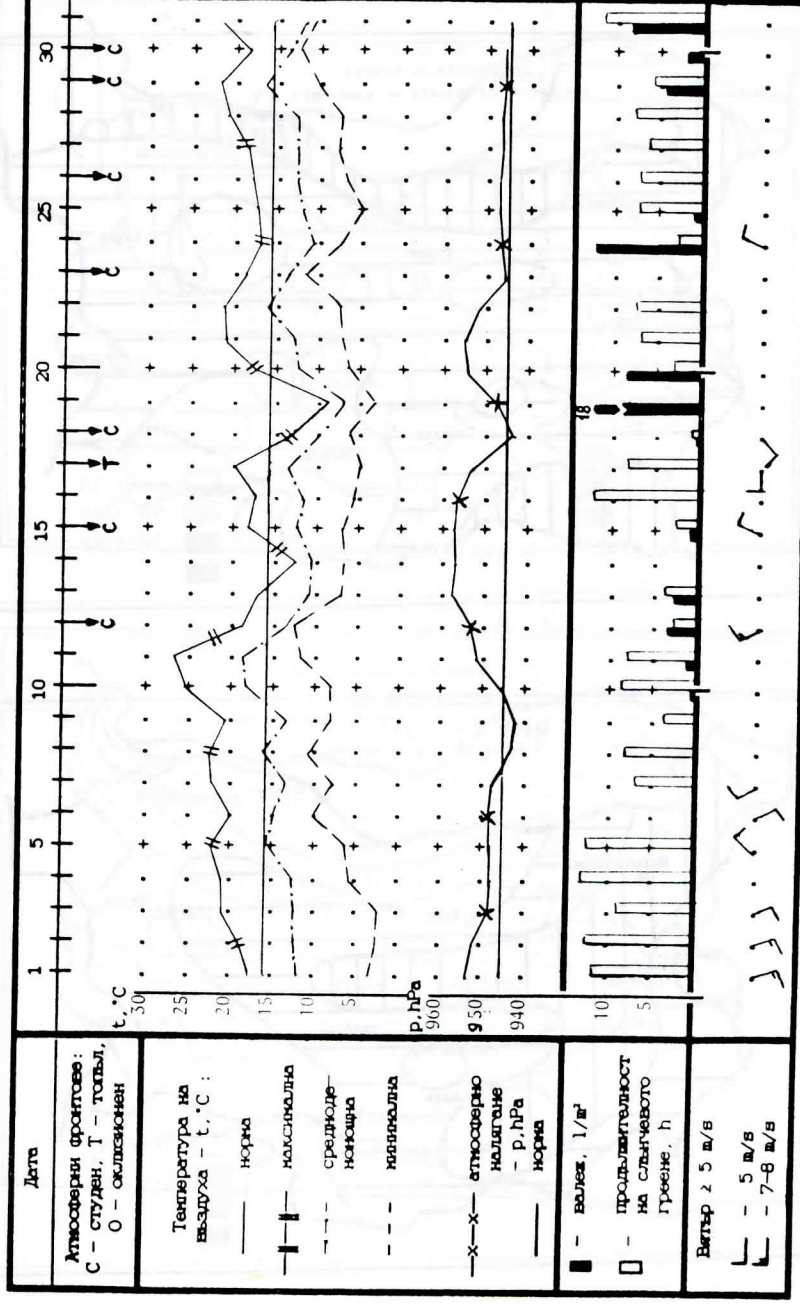
МЕТЕОРОЛОГИЧНА СПРАВКА

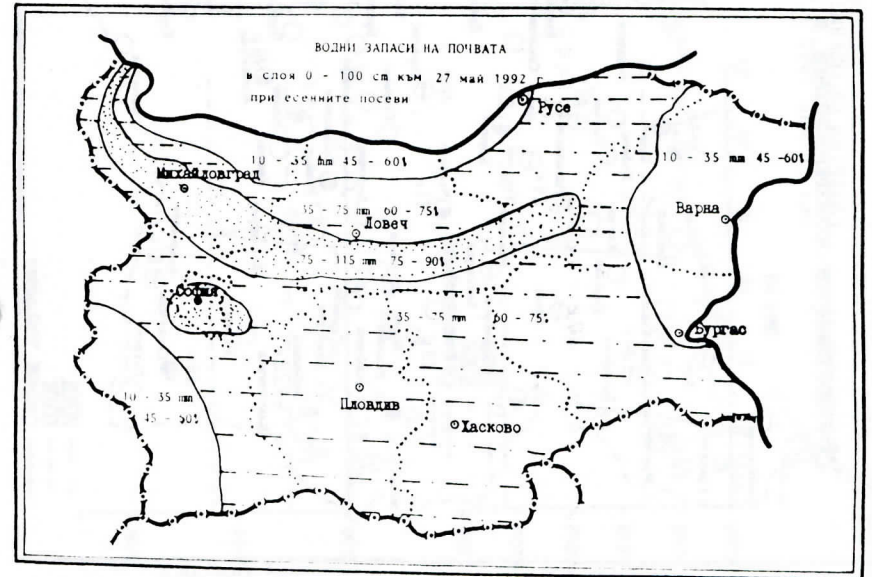
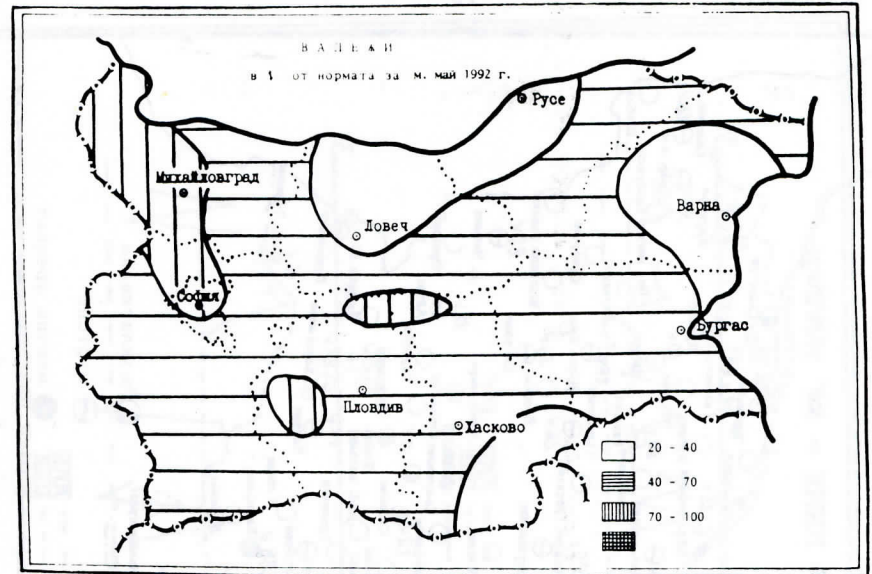
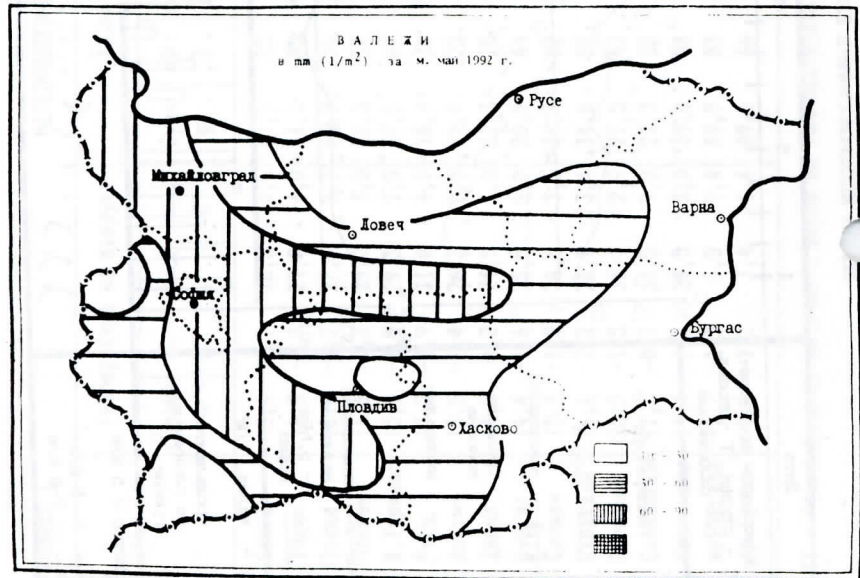
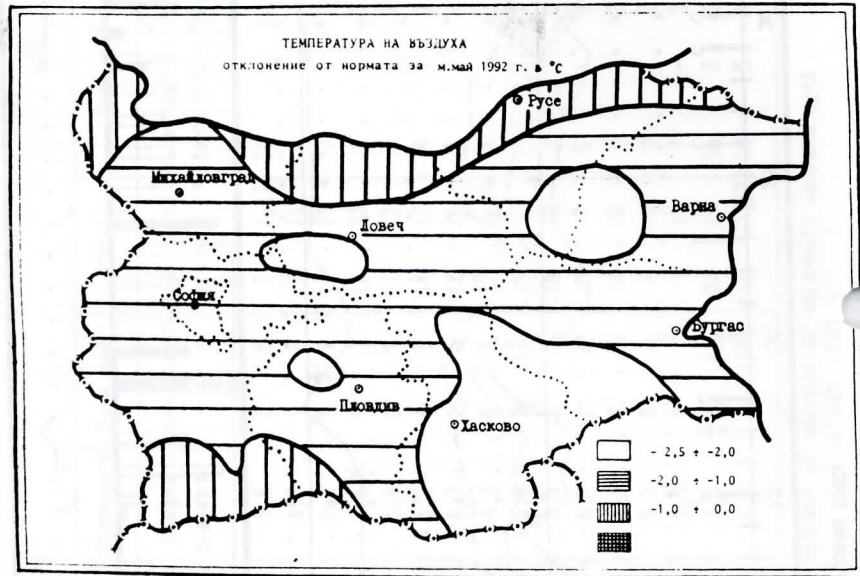
МАЙ, 1992 Г.

Станция	Температура на въздуха				Валеж			Облачност		Вятър		Брой дни с					
	средна	ΔТ	макс.	мин.	Сума	δ0	Σ	макс.	дата	средна	ясни	макс.	дата	валех	вятър	грам.су-	
	С°	С°	С°	С°	мм	mm	%	мм/5	мм/5	в десети	мм	мм/5	мм/5	≥1мм	≥14м/5	ри/град	
София	13,4	-1,2	26,5	3,5	67,5	83		18,4	19	5,9	2	8	7	1,12	11	-	11
Видин	16,8	-0,4	29,9	4,0	61,1	95		23,8	19	4,3	9	6	9	11	6	-	1
Враца	15,2	-1,2	27,4	5,2	62,8	56		32,2	19	5,4	5	7	17	11	7	1	7
Плевен	16,6	-0,8	29,0	3,5	25,3	37		8,1	19	3,6	9	2	14	23	5	1	3
В.Търново	15,0	-1,6	29,3	1,5	39,0	44		12,2	31	5,6	6	9	7	12	6	-	2
Русе	17,2	-0,9	31,0	4,2	18,7	30		7,5	13	5,2	4	5	14	12	4	1	1
Добрич	13,5	-1,4	26,3	0,5	15,4	25		6,1	24	4,7	7	5	12	26	3	-	-
Варна	14,2	-1,2	24,5	3,8	12,3	20		3,7	24	4,2	10	5	12	12,14	4	-	1
Бургас	14,4	-1,6	25,5	6,2	20,9	44		7,8	15	5,6	2	11	18	15	4	2	2
Сливен	15,1	-1,5	26,6	3,5	34,8	52		21,2	24	5,0	6	5	18	12	6	1	2
Кърджали	14,6	-2,2	28,9	3,4	34,6	50		10,2	19	6,2	2	6	15	4	6	1	3
Пловдив	15,7	-1,5	31,0	2,9	27,5	43		14,0	19	4,9	8	7	14	12	3	1	2
Сандански	17,6	-0,7	30,5	7,0	27,3	52		13,7	19	5,7	3	6	7	18	5	-	2
Костендил	14,4	-1,6	28,5	3,0	39,0	58		10,5	12	5,5	2	7	9	13	7	-	2
вр.Мусала	-2,2	-1,2	5,5	-9,4	89,9	83		15,1	19	7,8	2	21	20	14	14	8	3
вр.Ботев	0,6	-1,2	7,4	-6,4	89,1	66		13,6	19	7,4	2	19	16	2,17	14	5	4

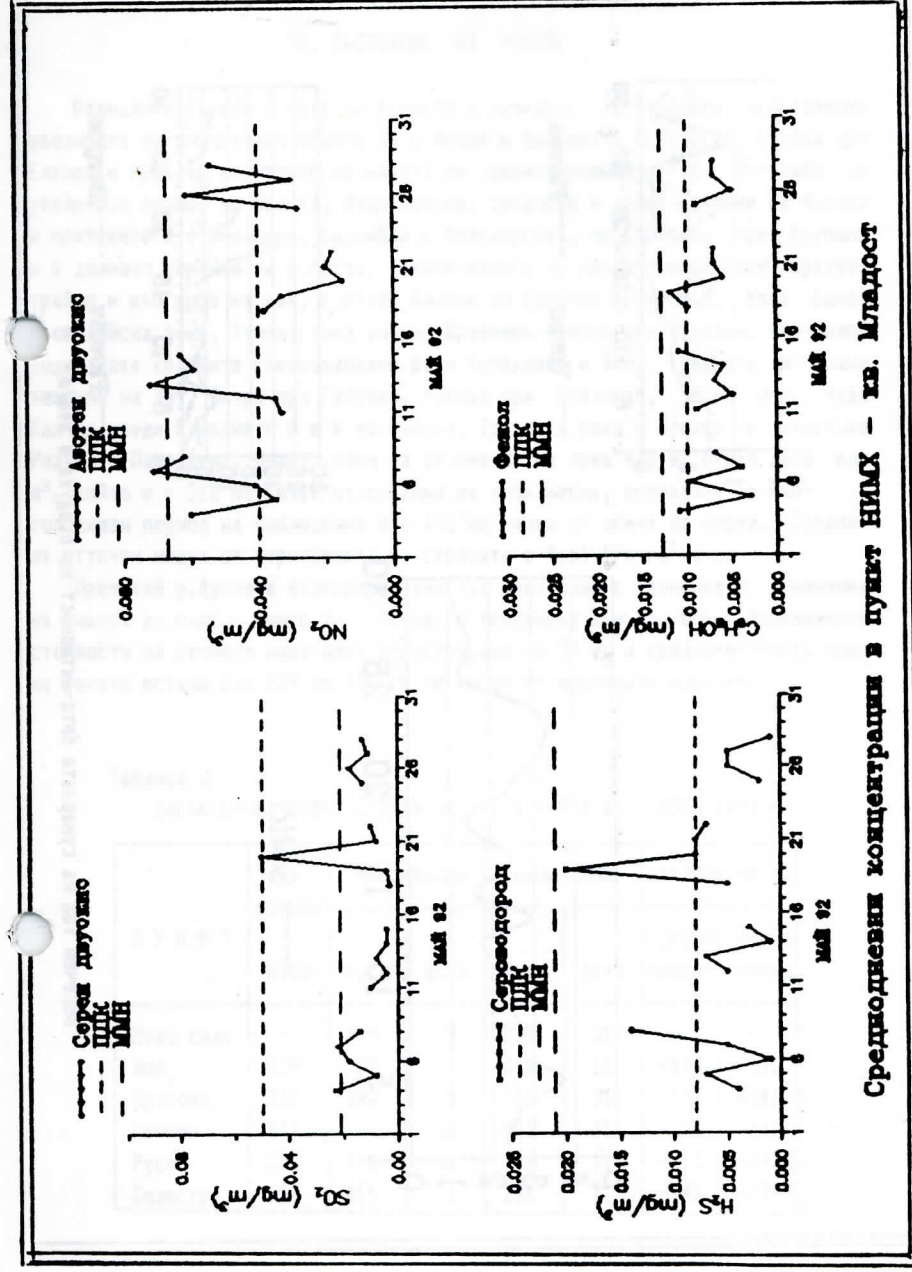
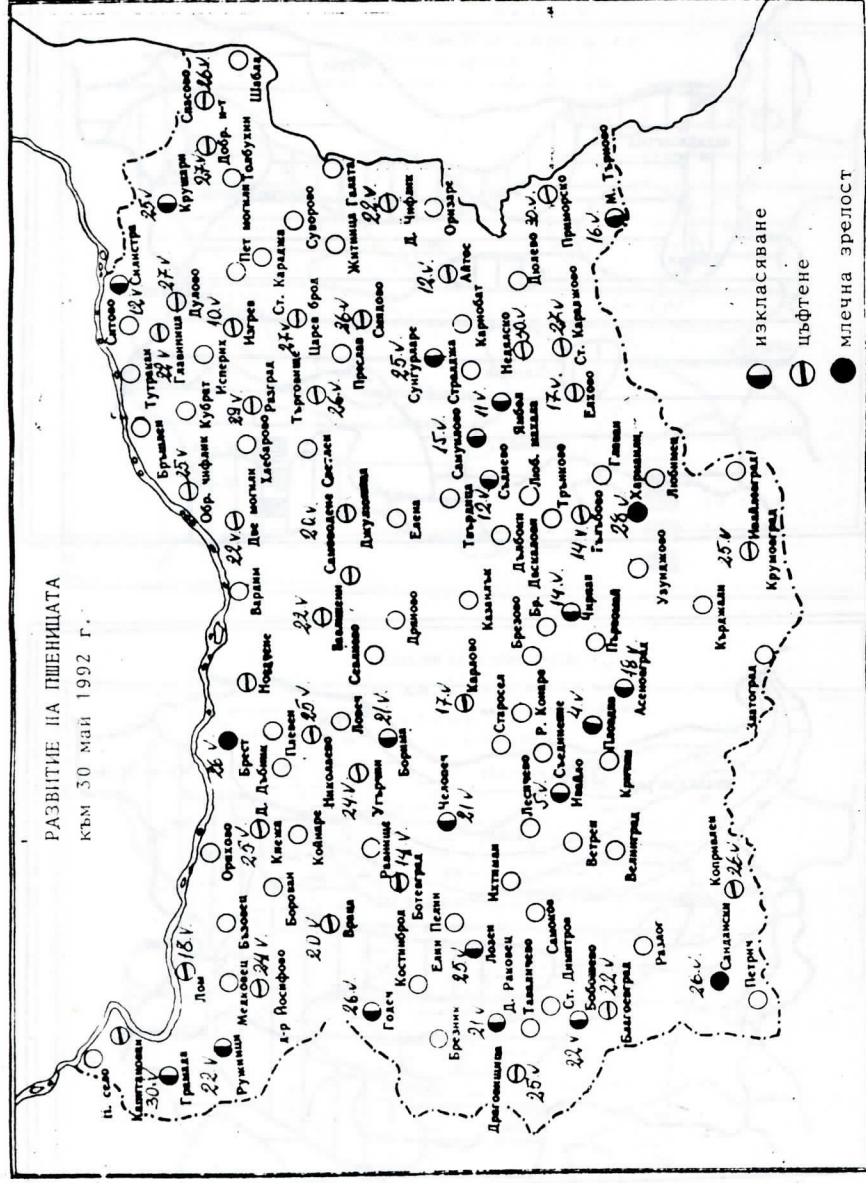
ΔТ - Отклонение от месечната норма на температурата ; δ0 - Процент от нормата на месечната валежна сума .

ХАРАКТЕРИСТИЧНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ В ОСИЯ ПРЕЗ МАЙ 1992 Г.

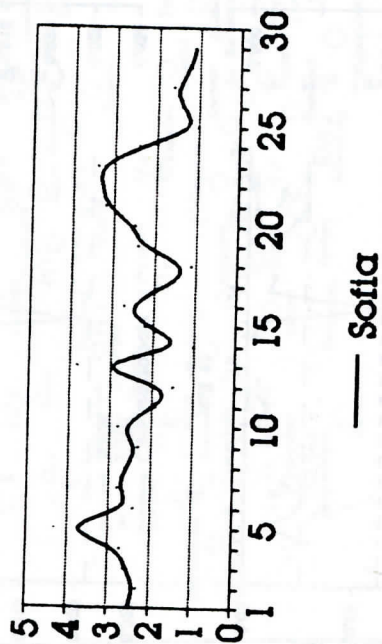
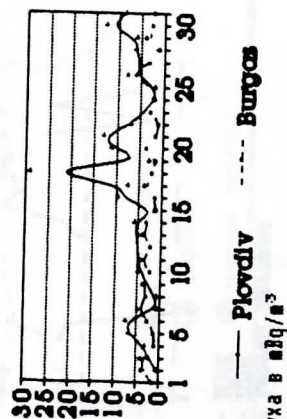
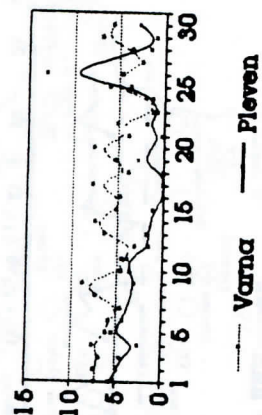

РАЗВИТИЕ НА ПШЕНИЦАТА
КЪМ 30 МАЙ 1992 Г.

Среднодневни концентрации в пункт НМХ - кв. Младост

Месечен ход на сумарната бета-активност на въздуха в $\mu\text{Bq}/\text{m}^3$

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

Падналите валежи в края на второто и началото на третото десетдневие увеличиха по-значително водите на р.Искър и притоците ѝ, р.Осъм, Тунджа при Елхово и Арда, с повишение на нивата им около половин метър. По-слабо се увеличиха водите на Огоста, Луда Камчия, средното и долно течение на Марица и притоците ѝ (Тополяница, Сазлийка и Чепеларска), на р.Струна при Крупник и в долното течение на р.Места. Увеличението на речните води беше краткотрайно и към края на май, с отток близък до средния за месеца, бяха само: овадийска река, Тунджа след язовир Хребчево и Арда при Рудозен. Най-маловодни бяха крайните северозападни реки Тополовец и Лом, средното и долно течение на Лит, Янтра при Габрово, Росица при Севлиево, Черни Лом, Луда Камчия преди вливането ѝ в в.яз.Камчия, Средецка река и Марица в участъка Радуил - Пазарджик. Общият обем на речния отток през май е около 838 млн m^3 , който е с 51% по-малък от средния за този месец, определен за многогодишен период на наблюдение и с 43% по-малък от обема за април. Средният отточен модул от територията на страната е 4,61 l/s на km^2 .

През май р.Дунав в българския участък протичаше с денонощни изменения на нивото до плюс - минус 20 - 30 см, с тенденция към понижаване. Минималните стойности на речното ниво бяха регистрирани на 31.V, а средномесечното ниво на реката остана със 129 до 151 см по-ниско от месечната норма.

Таблица 2
ХАРАКТЕРНИ ВОДНИ СТОЕШИ НА Р. Д У Н А В МАЙ, 1992 г.

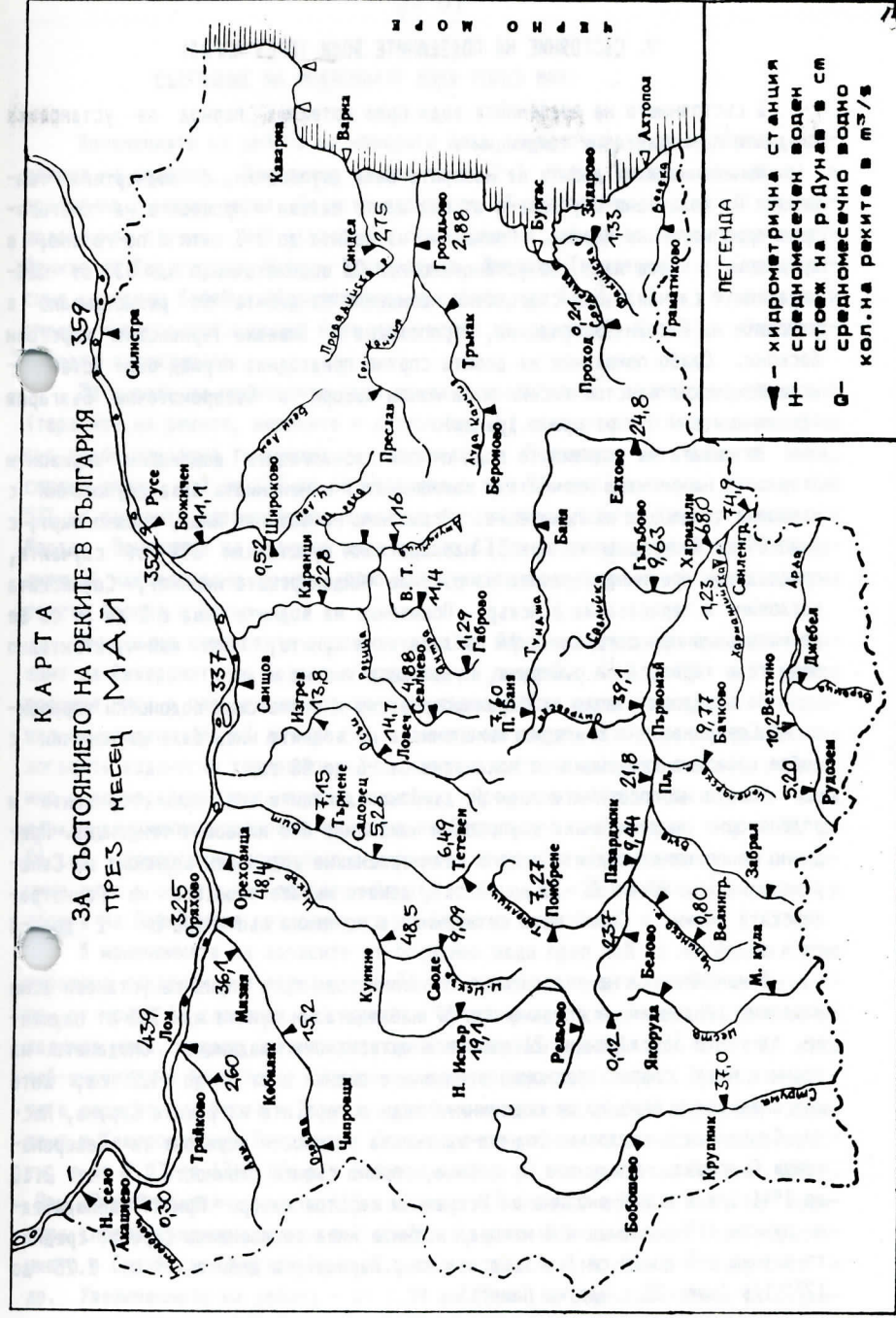
П У Н К Т	средни Н, см	максимални		минимални		отклонение от	
		Н, см	дата	Н, см	дата	средно многог	месец април
Ново село	-	479	9	275	31	-	-
Лом	439	529	9	349	31	-133	-151
Оряхово	325	398	9	232	31	-133	-141
Свищов	337	404	10	252	31	-166	-141
Русе	352	415	10	264	31	-173	-145
Силистра	359	415	1	298	31	-142	-129

Таблица 3

ХИДРОЛОГИЧЕН РЕЖИМ НА РЕКИТЕ

МАИ, 1992 Г.

РЕКА	ПУНКТ	Характерни водни количества Q (м ³ /с) за месеца						Отклонение на Q средно месечно		
		средни	максимални	минимални	средни по десетдневия			спрямо средното многогодишно	спрямо средното многогодишно	средна предния месец
					първа	втора	трета			
Лом	с. Василевци	2,60	8,57	0,89	2,57	1,48	3,66	-10,7	-2,86	
Огоста	Мизия	36,1	49,4	13,4	46,8	38,2	24,4	-5,60	-4,40	
Искър	Нови Искър	19,1	22,0	15,3	18,8	18,5	20,0	-13,2	-14,5	
Искър	с. Преховица	48,4	91,9	31,4	45,6	35,1	63,1	-38,7	-65,6	
Вит	с. Турнене	7,15	14,7	1,82	8,78	4,42	8,16	-19,2	-12,6	
Осън	с. Изгрев	13,8	19,1	7,00	15,4	9,72	15,9	-12,8	-6,60	
Янтра	Габрово	1,29	2,50	1,01	1,37	1,22	1,28	-6,37	-3,99	
Янтра	с. Каранци	22,8	40,8	15,2	28,4	20,1	20,0	-53,6	-81,2	
Русенски Лом	Божичен	11,1	16,9	7,90	14,6	10,5	8,38	+2,85	-	
Провандийска река	гара Синдел	2,75	3,84	2,18	0,61	2,69	3,20	+0,04	+0,27	
Средецка река	с. Проход	0,21	0,46	0,13	0,19	0,26	0,19	-1,14	-0,81	
Марица	Пловдив	21,8	34,7	9,70	27,6	15,7	22,1	-58,8	-17,8	
Марица	Свиленград	74,9	138	41,4	99,8	51,1	73,9	-68,1	-44,1	
Тополница	с. Помбрене	7,27	17,2	3,22	9,97	4,63	7,22	-4,43	-12,2	
Върбица	с. Джебел	-	-	-	-	3,84	3,79	-	-	
Арда	Рудозем	5,20	8,10	3,50	4,62	4,37	6,48	-0,14	-	
Тунджа	Павел баня	7,66	13,5	3,92	10,6	5,14	7,26	-0,89	-3,04	
Тунджа	Елхово	24,8	35,0	18,4	28,6	26,1	20,3	-2,30	-10,5	
Места	М. Мокина кула	-	-	-	-	16,7	19,7	-	-	
Струна	с. Крупин	37,0	62,8	26,9	46,4	-	31,9	-54,6	-23,4	

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ (ПРЕЗ АПРИЛ)

В състоянието на подземните води през изтеклия период се установиха следните по-характерни тенденции :

Измененията на дебита на изворите бяха двупосочни, с подчертана тенденция на покачване обусловена от падналите валежи и процесите на снеготопене през изтеклия период. Повишение на дебита до 2-3 пъти и по-голямо, в сравнение с месец март, бе установено при 23 водоизточници или 83% от наблюдаваните случаи. Най-съществено повишение на дебита бе регистрирано в районите на Настан-Триградския, Етрополския и Ловешко-Търновския карстови басейни. Слабо понижение на дебита спрямо предходния период беше установено в Искрецкия карстов басейн и за някои извори в Североизточна България (Девненските и извора при с. Дренци).

За нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (терасите на реките, низините и котловините) измененията бяха двупосочни с изразена тенденция на покачване. Повишение на водните нива, спрямо март, с 1 до 89 см бе установено при 31 наблюдателни пункта или 69% от случаите, представляващи предимно терасите на р. Дунав (Айдемирската низина), Софийската котловина и терасата на р. Искър. Понижение на водните нива с 2 до 39 см бе регистрирано при останалите 14 наблюдателни пункта, като най-чувствително беше то в терасата на р. Струма, Гулянската низина и др.

За карстовите води от барен-хотривския и сарматския водоносни хоризонти на Североизточна България измененията на водните нива бяха двупосочни с добре изразена тенденция на покачване от -6 до 88 см.

Нивата на подземните води от дълбокозалягащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха двупосочни изменения без изразена тенденция. Предимно се повишиха водните нива в мали-валанжкия водоносен хоризонт на Североизточна България (от -30 до 49 см), докато нивата в обсега на Горнотракийската низина и Софийската котловина се понижиха съответно от -2 до -8 см и до -6 см.

В измененията на запасите от подземни води през април се установи ясно изразена тенденция на спадане при 57 наблюдателни пункта или 75% от случаите, от които 36 кладенци, 21 извори и артезиански кладенци. Спадането на водните нива, спрямо средноногодишните оценки е от 5 до 422 см, като най-значително беше то за подземните води в терасите на реките Струма, Места, Сливенската котловина и мали-валанжкия водоносен хоризонт в Североизточна България. Спадането на дебита, спрямо същите стойности, е от 2.10 до 1941 1/5 и е най-значимо за Искрецкия карстов извор. При 19 наблюдателни пункта (10 кладенци и 9 извора) водните нива се повишиха спрямо средните оценки с 3 до 90 см (в терасата на р. Марица), а дебита - от 2.25 до 1271 1/5 (изв. 25 с. Златна Панега).

СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ (ПРЕЗ МАЙ)

Измененията на дебита на изворите бяха двупосочни, с по-изразена тенденция на спадане. Понижение на дебита до 2-3 пъти (рядко по-високо) в сравнение с месец април, бе установено при 18 водоизточници или 67% от наблюдаваните случаи. Най-съществено понижение на дебита се регистрира в районите на Котленския, Настан-Триградския, Ловешко-Търновския и Странджанския карстови басейни. Повишението на дебита, до 1 рядко 2 и повече пъти спрямо предходния период, беше най-голямо за карстовия басейн в Белоградската антиклинала.

За нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (терасите на реките, низините и котловините) измененията бяха двупосочни със слабо изразена тенденция на покачване. Повишение на водните нива, спрямо април, с 2 до 127 см бе установено при 23 наблюдателни пункта или 52% от случаите, представляващи предимно терасите на реките Дунав, Струма и Места. Понижение на водните нива с 1 до 82 см бе регистрирано при останалите 21 наблюдателни пункта, като най-чувствително беше то в терасите на реките Марица и Искър.

Нивата на карстовите подземни води от барен-хотривския водоносен хоризонт на Североизточна България предимно се повишиха с 12 до 57 см, докато водните нива в сарматския хоризонт на същия район имаха подчертана тенденция на спадане (от -7 до -10 см). Нивата на подземните води от дълбокозалягащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха двупосочни изменения с по-изразена тенденция на спадане. Предимно се понижиха водните нива в мали-валанжкия водоносен хоризонт на Североизточна България (от -16 до 94 см). Двупосочни изменения с изразена тенденция на покачване имаха водните нива в обсега на Горнотракийската низина (от -26 до 29 см), докато в обсега на Софийската котловина се понижиха с 1 см.

В измененията на запасите от подземни води през май се установи ясно изразена тенденция на спадане при 71 наблюдателни пункта или 79% от случаите, от които 48 кладенци, 23 извори и артезиански кладенци. Спадането на водните нива, спрямо средноногодишните оценки е от 5 до 429 см, като най-значително беше то за подземните води в терасата на река Дунав, на места в терасите на Места и Струма и особено в мали-валанжкия водоносен хоризонт в Североизточна България. Спадането на дебита, спрямо същите стойности, е от 2.07 до 1763 1/5 и е най-значително за извор Златна Панега (№25).

При 19 наблюдателни пункта (12 кладенци и 7 извора) водните нива се повишиха спрямо средните оценки с 1 до 79 см, като най-значително беше увеличението в Софийската котловина и на места в терасите на реките Искър, Скът и др. Увеличението на дебита - от 1.09 до 52.0 1/5 беше най-голямо за Беденския извор (Настан-Триградски карстов басейн).

Директор НИМХ доц.к.ф.и.н. В. Андреев
Телефон: 88-03-80 ; Факс. 88-44-94
Телефони: централа 72-22-71/5
Сектор "Прогнози", вѣтр.236, дир. 72-23-63
Сектор "Ефективност и маркетинг", вѣтр.262, 320

Подготвили материалите за броя:

Част I: М. Празников, к.г.и. Л. Латинов, П. Димитрова
Част II: Н. Витанов, Н. Кадѣнков
Част III: к.ф.и. Недялко Вѣлков, Л. Йорданова, А. Антонов
Част IV: инж. Г. Здравкова, инж. К. Кирова
Част V : к.г.и. М. Мачкова

Редактор к.ф.и. П. Симеонов
Коректор С. Георгиева
Технически редактор М. Павалийски
Формат 700 x 1000/16
Порѣчка (експериментална)
Тираж 21

Печатница при
Национален институт по метеорология и хидрология
1184 София, "Цариградско шосе" 66